

รูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28

Participation Model in Development of Internal Quality Assurance of Small-Size School Under The Secondary Education Service Area Office 28

อัมพร ทองไชย¹, นงนิตย์ มรกต², สุวัฒน์ จุลสุวรรณ³

Amporn Thongchai¹, Nongnit Morachot², Suwat Julsuwan³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 2) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 3) เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 4) เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 5) เพื่อประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบระบบประกันภายในสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 248 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ตาราง (Krejcie and Morgan 1970:607-610) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ อาจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M. Ed. Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Assoc Professor Dr., Faculty of Science, Mahasarakham University

³ Lecturer Dr., Faculty of Education, Mahasarakham University

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2. ผลการศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. แนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ดำเนินการประกันคุณภาพ โดยใช้วงจร PDCA เข้ามาแสดงความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน 4. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยมีชื่อเรียกว่า PICP Model 5. ผลการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการมีส่วนร่วม, การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

Abstract

This study was aimed to: 1) investigate the operational conditions and participation in developing the internal quality assurance system of small-sized school under the Secondary Education Service Area Office 28, 2) study problems and needs for participation in developing the internal quality assurance system of the small-sized school under the Secondary Education Service Area Office 28, 3) explore a guideline for promoting the participation in developing the internal quality assurance system of the small-sized school under the Secondary Education Service Area Office 28, 4) create a participation model in developing of internal quality assurance system of the small-sized school under the Secondary Education Service Area Office 28, and 5) evaluate Participation model in Development of Internal Quality Assurance of Small-Size School Under The Secondary Education Service Area Office 28. The participants of the present study consisted of educational administrators, teachers responsible for the internal quality assurance, and other teachers, comprising 248 people in total. The samples were selected by stratified random sampling, using Krejcie and Morgan's table. The research

tools included a questionnaire, an interview form and an evaluation form. Data were analyzed by using the computer program.

The results of the study : 1. The current conditions of participation in developing the internal quality assurance system of the small-sized school under the Secondary Education Service Area Office 28, in overall, was at the middle level. 2. The problems about participation in improving the internal quality assurance system of the small-sized school under the Secondary Education Service Area Office 28 was at the middle level. Besides, the needs for participation in developing the internal quality assurance system of small-sized school under the Secondary Education Service Area Office 28 was at the high level. 3. Regarding the guideline for increasing participation in improving the internal quality assurance system of the small-sized school under the Secondary Education Service Area Office 28, the PDCA cycle was employed, showing the relationships of participatory activities in each step. 4. The participation model in developing the internal quality assurance of the small-sized school under the Secondary Education Service Area Office 28 is called the "PICP Model" 5. According to the evaluation results, Participation model in Developing the Internal Quality Assurance System of the Small-sized school under the Secondary Education Service Area Office 28 in terms of appropriateness, possibility and usefulness, was overall at the highest level.

Keywords: Model of participation, Development of the internal quality assurance system

บทนำ

เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งนี้เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดังนั้น ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดการนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในโดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัดตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง

ภาครัฐและภาคเอกชนโดยดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จนเป็นวัฒนธรรมขององค์กรที่ยั่งยืน ทั้งนี้เพื่อให้เข้าสู่การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างแท้จริง (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2556 : 1) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจึงมีหลักการคือ 1. การกระจายอำนาจ 2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน 3. การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษาภายในจึงเป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ โดยผู้บริหารและครูในสถานศึกษาร่วมกันกำหนด เป้าหมายที่ชัดเจน ระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ต้องใช้หลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร แบบ PDCA คือ 1. ร่วมกันวางแผน (Plan) 2. ร่วมกัน

ปฏิบัติตามแผน (Do) 3. ร่วมกันตรวจสอบ (Check) 4. ร่วมกันปรับปรุง/นำไปใช้ (Action) (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2556 : 10) รูปแบบระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีหลากหลายรูปแบบ แต่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสถานศึกษาขนาดเล็กได้ เนื่องจากขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และจากการพัฒนามาตรฐานคุณภาพครูและผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าการวางระบบการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย (สุวิมล ว่องวานิช, 2543 : 1) สถานศึกษาส่วนใหญ่มีความเหลื่อมล้ำและต่างกัน ทั้งด้านงบประมาณ คุณภาพบุคลากร หรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ เช่น ความร่วมมือของกรรมการสถานศึกษา การสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียง สถานศึกษา และการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2541 : 1) ซึ่งได้ติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ สถานศึกษาส่วนใหญ่จะประเมินตนเองไม่เป็นระบบ และยังไม่ได้นำผลการประเมินไปใช้ในการบริหาร พัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาเท่าที่ควร เป็นการเพิ่มภาระงานและให้ความร่วมมือไม่เต็มที่ สถานศึกษา

ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 28 ซึ่งมีทั้งหมด 38 แห่ง มี
ผลสรุปการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ
สอง ปีพ.ศ. 2549-2553 สถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 28 (ศรีสะเกษ-ยโสธร) ไม่ได้รับการ
รับรองมาตรฐานการศึกษา จำนวน 13
แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 28, 2554 : 1) จาก
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน
คุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นสถานศึกษาขนาด
เล็กทั้งหมด และเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้การ
ดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษาขนาดเล็กนั้นยังไม่ประสบ
ผลสำเร็จเท่าที่ควร จากความสำคัญและ
ปัญหาการดำเนินงานดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัย
สนใจทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการมีส่วน
ร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 28

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน
การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 28
2. เพื่อศึกษาปัญหาและความ
ต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบ
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 28

3. เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วม
ร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 28
4. เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 28
5. เพื่อประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วม
ร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 28

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการ
สถานศึกษาจำนวน 38 คน ครูผู้รับผิดชอบ
ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
จำนวน 38 คน และครูผู้สอน จำนวน 590
คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 666 คน ของ
สถานศึกษาเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำนวน 38
โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการ
สถานศึกษาจำนวน 36 คน ครูผู้รับผิดชอบ
ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
จำนวน 36 คน และครูผู้สอน จำนวน 176
คน รวม 248 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่ง

ชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ ตาราง (Krejcie and Morgan. 1970 : 607-610) กลุ่มให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ สถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีในเรื่องระบบ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำนวน 2 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา 2 ท่าน และครูผู้รับผิดชอบ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 2 ท่าน รวม 4 ท่าน ผู้ทรงวุฒิในการประเมิน รูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำนวน 5 ท่าน 2)ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำนวน 3 ท่าน 3) คณาจารย์ในสถาบันการศึกษา ของรัฐที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 1 ท่าน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง คือเป็น บุคคลที่มีประสบการณ์ในเรื่องระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่

1. แบบสอบถามแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำแนกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 สถานภาพของ ผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 สภาพการ ดำเนินงาน ปัญหา และความต้องการ การ ดำเนินการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบ

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 จำแนกเป็น 8 ขั้นตอน ตามระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา โดยมีค่าของแต่ละระดับตาม เกณฑ์ ดังนี้ ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง มาก ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง น้อย ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การตรวจสอบความ เทียบตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม มีค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.00 มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 มีค่าจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.30- 0.75

1. แบบสัมภาษณ์แบบมี โครงสร้าง เป็นลักษณะคำถามเกี่ยวกับการ ดำเนินการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อ ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษาที่มีแนว ปฏิบัติที่ดีในเรื่องระบบประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา ทั้ง 8 ขั้นตอน
2. แบบประเมิน รูปแบบการ มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 28 โดยประเด็นการประเมิน ครอบคลุม ดังนี้ ด้านเหมาะสม ด้านความ เป็นไปได้ การใช้ประโยชน์เป็นแบบสอบถาม ปลายปิดชนิดมาตราส่วน 5 ระดับ แบบสอบถามประกอบด้วยช่องสำหรับแสดง ความคิดเห็น คือ ความเหมาะสม ความ

เป็นไปได้ และการใช้ประโยชน์ ตามเกณฑ์
ดังนี้ ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด ระดับ 4
หมายถึง มาก ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง น้อย ระดับ 1 หมายถึง
น้อยที่สุด

การดำเนินการเก็บรวบรวมและกระทำ ข้อมูล

1. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน ในต้นเดือน
กันยายน 2557 และเก็บรวบรวมได้คืน
ทั้งหมดครบ 248 ฉบับในเวลา 6 สัปดาห์

2. นำแบบสอบถามทั้งหมดมา
ตรวจสอบความสมบูรณ์พบว่ามีความ
สมบูรณ์ครบทั้ง 248 ฉบับคิดเป็นร้อยละ
100 จึงดำเนินการคิดคำนวณคะแนนตาม
ระดับสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและ
ต้องการ โดยรวมทั้ง 8 ขั้นตอนตามเกณฑ์
ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ดังนี้
4.51-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด 3.51-
4.50 หมายถึง ระดับมาก 2.51-3.50
หมายถึง ระดับปานกลาง 1.51-2.50
หมายถึง ระดับน้อย 1.00-1.50 หมายถึง
ระดับน้อยที่สุด

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์
ตามความคิดเห็นสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติ
ที่ดี ทั้ง 8 ขั้นตอน มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา
แล้วนำไปจัดสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 แล้ว
นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม
สำเร็จรูป SPSS จากเครื่องคอมพิวเตอร์
โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพสภาพการ
ดำเนินงาน ปัญหาและต้องการ การมีส่วน
ร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 28 โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

2. วิเคราะห์รูปแบบการการมี
ส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 28
ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยหา
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการ
ดำเนินการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบ
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง

2. ผลการศึกษาปัญหาและความ
ต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบ
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า ปัญหาของการมี
ส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และระดับความต้องการของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. แนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยใช้วงจร PDCA เข้ามาแสดงความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน

4. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ได้รูปแบบโดยมีชื่อย่อเป็น PICP Model มี 3 ขั้นตอน 8 องค์ประกอบหลัก 32 องค์ประกอบย่อย คือขั้นที่ 1 เตรียมก่อนการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Pre-Plan - Implementation = P) ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน (Implementation = I) ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง (Continuous = C)

5. ผลการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 รูปแบบมีความเหมาะสม ความ

เป็นไปได้ และความมีประโยชน์ ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. สภาพการดำเนินงานของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า (1) ขั้นตอนการศึกษาและการเตรียมความพร้อม (Pre-Plan) สถานศึกษามีการให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการแต่งตั้งคณะทำงานประกันคุณภาพ มีการดำเนินการประกันคุณภาพ โดยใช้วงจร PDCA (2) ขั้นตอนการวางแผนการประกันคุณภาพ (Plan) สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ (3) และขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (Do) มีการดำเนินการตามมาตรฐาน จัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รมณ นทีนันท์ และคณะ (2554 : 177-199) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกของวิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่ พบว่า 1. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงาน/การให้ความสำคัญของการปฏิบัติงานโดยภาพรวม การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ การศึกษาและเตรียมการ การดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษา การตรวจสอบและประเมิน การนำผลมาปรับปรุง การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง และการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา 2. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงาน/การให้ความสำคัญของการปฏิบัติงานเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การศึกษาและการเตรียมการ มีการปฏิบัติงานของการปฏิบัติงานด้านการศึกษา และการเตรียมการในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ส่วนประเด็นที่เหลืออยู่ในระดับมาก การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติงานด้านการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมากทุกประเด็น การดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติงานของการปฏิบัติงานด้านการดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ทุกประเด็น การตรวจสอบและประเมินผล มีการปฏิบัติงานของการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบและประเมินผลในระดับมาก ทุกประเด็น การนำผลมาปรับปรุง มีการปฏิบัติงานของการปฏิบัติงานด้านการนำผลมาปรับปรุง อยู่ในระดับมาก ทุกประเด็นการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง มีการปฏิบัติงานของการปฏิบัติงานด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ในระดับมาก ทุกประเด็น โดยข้อที่มีความเห็นว่าการปฏิบัติสูงสุด คือ ภาษาที่ใช้ในการรายงานประเมินตนเอง (SAR) มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวจิ

ปิมา (2554 : 71-79) ได้ศึกษา ความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนสวนเด็กสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ปกครอง โรงเรียนสวนเด็กสันกำแพงร้อยละ 80 ขึ้นไป มีความรู้ ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในส่วนของ การมีส่วนร่วม และความพึงพอใจของผู้ปกครองในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสวนเด็กสันกำแพงในภาพรวม ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน ๆ พบว่า ด้านการพัฒนาผู้เรียน ผู้ปกครอง นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด และระดับมาก ในด้านการจัดการเรียนการสอนของครู รวมไปถึง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามลำดับความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสวนเด็กสันกำแพงรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

2. ปัญหาและความต้องการของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมปัญหาการดำเนินงานของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นสาเหตุมาจาก ในการดำเนินงาน พบว่าในสถานศึกษาบางส่วน บุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพการประเมิน ด้านการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) พบว่า ขั้นตอนการประเมินผล การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม (Act) สถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลเป็นประจำปีการศึกษา มีการแต่งตั้ง คณะทำงานมีการประเมินตามสภาพและ ศักยภาพของนักเรียน มีการรายงานผลการประเมินเป็นระยะ ๆ ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน สถานศึกษาบางส่วนขาด ความรู้เกี่ยวกับการประเมินและมาตรฐาน คุณภาพขาดการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ที่เป็นปัจจุบัน (Pre-Plan) ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของมนัสนันท์ อภิษฐ์ (2554 : 85 - 93) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มี ผลการ ประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 มี วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและ แนวทาง การพัฒนาการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาที่มีผลประเมินคุณภาพต่ำ กว่าเกณฑ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผล การศึกษาสภาพและปัญหา ด้านการควบคุม

คุณภาพ (Quality Control) พบว่า (1) ขั้นตอนการศึกษาและการเตรียมความพร้อม (Pre-Plan) สถานศึกษามีการให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการแต่งตั้งคณะทำงานประกัน คุณภาพ มีการดำเนินการประกันคุณภาพ โดยใช้วงจร PDCA (2) ขั้นตอนการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา (Plan) สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี และมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ (3) และขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา (Do)มีการดำเนินการตาม มาตรฐาน จัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติ การประจำปี มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน สถานศึกษา บางส่วน มีจำนวนครูน้อย การจัดเก็บข้อมูล สารสนเทศไม่เป็นระบบ ไม่มีปฏิทินการ ปฏิบัติงาน ด้านตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing) พบว่า (1) ขั้นตอนการตรวจสอบ และทบทวน (Check) สถานศึกษาส่วนใหญ่ มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบ มี ปฏิทินการนิเทศและติดตาม มีการจัดทำ รายงานการประเมินตนเองและรายงานการ พัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา (2) ขั้นตอน การพัฒนาและปรับปรุง (Act) สถานศึกษามี การพัฒนาและปรับปรุงตามมาตรฐาน การศึกษา มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามตัวชี้วัดและเกณฑ์มาตรฐาน ปัญหาที่พบ ในการดำเนินงาน พบว่าใน สถานศึกษาบางส่วนบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน ไม่มีการ ตรวจสอบคุณภาพการประเมิน ด้านการ ประเมินคุณภาพ พบว่า ขั้นตอนการ

ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม สถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลเป็นประจำทุกปีการศึกษา มีการแต่งตั้งคณะทำงาน มีการประเมินตามสภาพและศักยภาพของนักเรียน มีการรายงานผลการประเมินเป็นระยะ ๆ ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน สถานศึกษาบางส่วนขาดความรู้เกี่ยวกับการประเมินและมาตรฐานคุณภาพ ขาดการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน

3. แนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 แนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ประกอบด้วยความสัมพันธ์กัน 3 ประการ คือ การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 9-15) ใช้หลักการ ทำงานร่วมกัน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมกันรับผิดชอบทั้งผู้เรียนและสถานศึกษา สอดคล้องกับพิชชา บัวแย้ม (2547 : 25-26) ได้สรุปความหมายไว้ว่า การมีส่วนร่วมนั้นเป็นลักษณะหนึ่งของกระบวนการพัฒนาที่ประกอบไปด้วยการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน โดยได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน

ทุกขั้นตอนตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนสุดท้ายคือ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนแก้ปัญหา ร่วมค้นหาข้อมูลในชุมชน ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลจากการพัฒนา ทั้งในรูปของบุคคลและกลุ่มอย่างแท้จริงด้วยความสมัครใจไม่ใช่ด้วยความเกรงใจหรือถูกบังคับ โดยยึดการ ทำงานตามวงจรคุณภาพ PDCA มีการวางแผน ดำเนินงาน ติดตามตรวจสอบ และทบทวนการทำงาน ในทุกงานที่ได้รับมอบหมาย ข้อมูลการศึกษาสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องระบบการประกันคุณภาพภายในพบว่า ผู้บริหารเป็น หลักในการขับเคลื่อนงานประกันคุณภาพ เน้นการทำงานเป็นทีม โดยขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม วงจรคุณภาพ PDCA มีการมอบหมายหน้าที่ในการทำงานชัดเจน มีผู้รับผิดชอบหลักในการทำงาน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และปัจจัยความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการงานให้เป็นระบบเป็นที่ปรึกษาให้ครูได้ ส่วนผู้รับผิดชอบงานระบบการประกันคุณภาพ และครู ในสถานศึกษาก็ต้องมีใจในการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือร่วมมือกันทำงานดำเนินงานจริงในทุกกระบวนการเพื่อให้สามารถเข้าในการดำเนินงานได้อย่างชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับ วิษณุ ทรัพย์สมบัติ (2552 : 4-6) ว่าขั้นตอนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดีมีการดำเนินงานเป็นไปตามกรอบภาระงานที่ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพสถานศึกษา พ.ศ.

2553 กำหนดไว้ทั้งสิ้นภายใต้แนวคิดและหลักการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดีนั้นสถานศึกษาอาศัยแนวคิดการพัฒนาเชิงระบบของเดมิ่ง (Plan Do Check Act) เป็นพื้นฐานการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มนัสนันท์ อภิษฐ์ (2554 : 85 -93) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มี ผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรดำเนินการประกันคุณภาพโดยใช้วงจร PDCA ขั้นตอนสำคัญคือ ขั้นตอนที่ 1 ด้านการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) ควรมีการศึกษาและการเตรียมความพร้อม (Pre-Plan) มีการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา (Plan) ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (Do) ขั้นตอนที่ 2 ด้านการตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) ดำเนินการตรวจสอบ และ ทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (Check) ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุง (Act) ขั้นตอนที่ 3 ด้านการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) ดำเนินการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม (Act)

4. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ได้

รูปแบบเป็น PICP Model มี 3 ขั้นตอน 8 องค์ประกอบหลัก 32 องค์ประกอบย่อย คือขั้นที่ 1 เตรียมก่อนการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Pre-Plan - Implementation = P) ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน (Implementation = I) ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง (Continuous = C) เนื่องจากการรูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 สร้างขึ้นตามหลักการแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม และระบบการประกันคุณภาพภายใน สอดคล้องกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหา และความต้องการ การดำเนินการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 และได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พงศ์ภักดิ์ ทิพย์วัน (2552 : 86-96) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาชลบุรี พบว่า 1. การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของครู ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาชลบุรีเขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการตรวจสอบและทบทวนการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการ

ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการประกัน
คุณภาพการศึกษา และด้านการวางแผนการ
ประกันคุณภาพการศึกษา 2. ครู
ประถมศึกษาที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน การ
เข้ารับการอบรมด้านการประกันคุณภาพ
การศึกษาแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวม
และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ครูประถมศึกษา
ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันจะมี
ส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการพัฒนา
และปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษาที่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
($p < .05$) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไมตรี
บุญทศ (2554 : 148-159) ได้ศึกษา การ
พัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อการประกัน
คุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐานพบว่า 1. รูปแบบการบริหารเพื่อการ
บริหารเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่
ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี
องค์ประกอบดังนี้ 1) วัตถุประสงค์ของ
รูปแบบ 2) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ 3)
กลไกการดำเนินงานของรูปแบบ 4) สรุปล
สาระสำคัญของรูปแบบเลือกย่อว่า PDR
Model ซึ่งมาจากสาระสำคัญ 3 ขั้นตอน คือ
ขั้นตอนขั้นที่ 1 ขั้น P หมายถึงเตรียม คือ
เตรียมด้วย 3 ต. ประกอบด้วย 1)
เตรียมการ/ประชุม 2) เตรียมตัว /แต่งตั้ง 3)

เตรียมใจ/กำหนดเป้าหมาย ขั้นตอนที่ 2 ขั้น
D หมายถึง ดำเนินการ คือดำเนินการด้วย 3
ล. ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) หลักเกณฑ์
3) หลักฐาน ซึ่งต้องใช้ในการดำเนินงานตาม
วงจร PDCA ทั้ง 4 ขั้นตอน คือ P (วางแผน)
D (ปฏิบัติตามแผน) C (ตรวจสอบ) A
(ปรับปรุง) ขั้นตอนที่ 3 ขั้น R หมายถึง
รายงาน คือ รายงานด้วย 3 ร. ประกอบด้วย
1) รวบรวม/รวบรวมข้อมูล 2) ร้อยรัด/
สังเคราะห์ข้อมูลให้ทันกำหนด 3) เรียบร้อย/
เขียนรายงานให้ถูกต้องเรียบร้อย และ
สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จันทรสุดา
บุตรชาติ (2555 : 280 - 298) พบว่า รูปแบบ
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มี 6 ขั้นตอน
คือ ขั้นที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
มี 2 ขั้นตอนย่อย 5 กิจกรรม ขั้นที่ 2 จัดทำ
แผนและปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัด
การศึกษา มี 3 ขั้นตอนย่อย 10 กิจกรรม ขั้น
ที่ 3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้
สารสนเทศ มี 1 ขั้นตอนย่อย 2 กิจกรรม ขั้น
ที่ 4 การติดตาม ตรวจสอบและประเมิน
คุณภาพภายใน มี 1 ขั้นตอนย่อย 2 กิจกรรม
ขั้นที่ 5 นำผลการประเมินคุณภาพภายใน
และภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาอย่าง
ต่อเนื่อง มี 2 ขั้นตอนย่อย 2 กิจกรรม ขั้นที่
6 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
มี 3 ขั้นตอนย่อย 5 กิจกรรม

5. ผลการประเมินรูปแบบการมี
ส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 28 รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความมีประโยชน์ ในระดับมากที่สุด รูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 มีความครอบคลุมเพียงพอต่อการนำไปใช้ในสถานศึกษา มีขั้นตอนที่เป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของนครชัย ชานูญโร (2554 : 283-313) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การประยุกต์ใช้แนวคิดการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์การ พบว่า รูปแบบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กมีความเป็นประโยชน์ (ความเป็นไปได้) ที่เหมาะสมและความถูกต้องโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายตัวอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณี ไพศาลทักษิณ (2555: 149 -159) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบประเมินระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก พบว่า รูปแบบประเมินระบบการประกันคุณภาพภายใน มีความตรงเชิงจำแนก สามารถจำแนกกลุ่มได้อย่างถูกต้อง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบประเมินฯ ที่พัฒนาขึ้นว่า มีอัตราประโยชน์และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประเมินอยู่ในระดับมาก มีความเหมาะสมและความถูกต้องในการนำไปใช้ประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 นี้ไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 การดำเนินการตามขั้นตอนภายใต้รูปแบบที่กำหนดมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมกันในทุกภาคส่วน ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม โดยที่บุคลากรในสถานศึกษาต้องร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงานให้แต่ละขั้นตอนเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสามารถขับเคลื่อนได้อย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ไปประยุกต์สำหรับวิจัย ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเขตการศึกษาอื่น

2.2 ควรวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้รูปแบบการมี

ส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

ภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553*. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน 2553.
- จันทร์สุดา บุตรชาติ. (2555). *การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วารสารสหวิทยาการ วิจัย : ฉบับบัณฑิต ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน).
- นครชัยชาญ อุไร. (2554). *การพัฒนารูปแบบการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนา คุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การประยุกต์ใช้แนวคิดการวิจัย เพื่อพัฒนา. ดุษฎีนิพนธ์* ปร.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 8*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- พงศ์ภักดิ์ ทิพย์วัน. (2552). *การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาชลบุรี เขต 2*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารศึกษา: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรรณี ไพศาลทักษิณ. (2555). *การพัฒนาแบบระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัย พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. ดุษฎีนิพนธ์* ปร.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พิชชา บัวแย้ม. (2547). *กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวิเคราะห์ชุมชนด้านกายภาพ โดยใช้เทคนิคการประเมินชุมชนอย่างรวดเร็วในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ด้วยมือ : กรณีศึกษาตำบลท่าช้าง กิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ พช.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มนัสนันท์ อภิชัย. (2554). *แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มี ผล การประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารศึกษา : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไมตรี บุญทศ. (2554). *การพัฒนาแบบการบริหารเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อ คุณภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. คุรุศาสตรดุษฎี บัณฑิต. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- รมณ และคณะ. (2554). *รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและความพร้อมรับ การประเมินคุณภาพภายนอกของวิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิคลานา เชียงใหม่*. คุรุศาสตรบัณฑิต คบ.เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- วิชณุ ททรัพย์สมบัติ. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28. (2554). ข้อมูลสารสนเทศ. ศรีสะเกษ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2541). ระบบ หลักเกณฑ์ ใ้ละวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- _____ . (2556). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตาม กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุวจี ปิมปา. (2554). ความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสวนเด็กสันกาแพง อำเภอสันกาแพง จังหวัดเชียงใหม่. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารศึกษา : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2543). การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W.Morgan. (1970). *Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement.* 30(3), 607-608